

ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

2015 /2016 – ORSZÁGOS DÖNTŐ

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ ÉS JAVÍTÓKULCS

A feladatok legkisebb, önállóan értékelhető elemeit, azaz az itemeket a magyar ABC kisbetűivel jelöltük. Az itemek már nem bonthatók fel további részteljesítményekre, ezért azok csak kétféleképpen értékelhetők, minősíthetők:

- a versenyző helyesen oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item megoldott, vagy
- a versenyző hibásan vagy nem oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item nem megoldott.

Az első esetben az item betűjelét karikázza be, második esetben húzza át!

1. Válaszolj a kérdésekre! a) Hogy hívták Rákóczi Ferenc édesanyját? <i>Sarolt Amália</i> b) Mikor volt a szatmári békekötés? <i>1711-ben.</i>	a	Nem megoldott feladatelem.
	b	Megoldott feladatelem.
	1/2	Egy feladatelem megoldott a kettőből.

Egy-egy item akkor és csakis akkor tekinthető jól megoldottnak, ha a versenyző válasza, megoldása megegyezik vagy ekvivalens a javítási útmutatóban a feladatelemnél megadott megoldással.

A teszt eredménye, vagyis a versenyző teljesítménye az összes jól megoldott feladatelem (item) számával lesz egyenlő.

1. feladat

a) C S E Z M I C E I J Á N O S

b) K A P I S Z T R Á N J Á N O S

c) T I M U R L E N K

d) C I L L E I H E R M A N N

e) K Ü K Ü L L E I J Á N O S

f) S Z A L K A I L Á S Z L Ó

g) G I S K R A

h) P O D J E B R Á D K A T A L I N

i) M S M E S T E R

j) C A L L I X T U S

k)

g) *item: Jiskra is elfogadható*

összesen 11 pont

2. feladat

A helyes számsorrend:

Pontozás:

a) Az első esemény megállapítása helyes: I. rigómezei csata (1389) 1 pont

b) Az utolsó esemény megállapítása helyes: százéves háború vége (1453) 1pont

c) A többi 5 köztes esemény helyes sorrendje: 3 pont

c) *item: Emelt pontszámú item. Csak akkor megoldott, ha az 5 esemény sorszámozása helyes.*

A feladat megoldása ebben az esetben 3 pontot ér.

Minden más esetben (akár egy hiba esetén is) az item nem megoldott, csak 0 pont adható.

összesen 5 pont

3. feladat

- a) 1437
 - b) nem törökellenes harc évszáma vagy az erdélyi parasztfelkelés évszáma
 - c) Salamon-torony
 - d) Visegrádon van vagy nem Budán van
 - e) pálosok
 - f) magyar alapítású szerzetesrend vagy a legkésőbb alapított szerzetesrend
- b),d),f),h),j) itemek: Egyféle indoklás esetén megoldottak.*
Minden tartalmilag helyes megfogalmazás elfogadható.

összesen 6 pont

4. feladat

A művek sorrendjében:

- a) Ráskai Lea
- b) Brodarics István
- c) Werbőczy István

összesen 3 pont

5. feladat

- a) a Szávától délre fekvő melléktartományok vezetői
- b) regálék
- c) házanként (kéményenként) kivetett jobbágyok által fizetett adó (Mátyás)
- d) a káptalanok tagjai
- e) távoli szent helyeket felkereső hívők
- f) hospes
- g) főkegyúri jog

fogalom	magyarázat
bánok	a) a Szávától délre fekvő melléktartományok vezetői
b) regálék	királyi felségjogon szerzett jövedelmek
füstpénz	c) házanként (kéményenként) kivetett jobbágyok által fizetett adó (Mátyás)
kanonokok	d) a káptalanok tagjai
zarándokok	e) távoli szent helyeket felkereső hívők
f) hospes	külföldi telepes, „vendég”
g) főkegyúri jog	uralkodói jog magas egyházi méltóságok kinevezésére

összesen 7 pont

6. feladat

- a) A-8
- b) B-4
- c) C-6
- d) D-1
- e) E-3
- f) F-5

összesen 6 pont

7. feladat

- ~~a)~~ I. Károly V. István Árpád-házi magyar király unokája volt.
- ~~b)~~ Magyarországon az első nemesfémből készült pénzt I. Károly verette.
- c) A kunok a királyi seregben könnyűlovasként szolgáltak.
- d) A lándzsa szó katonai egységet is jelent.
- e) Az 1351. évi törvény értelmében a fallal körülvett városok mentesültek a kilenced fizetése alól.
- ~~f)~~ Az első magyar bibliafordítás a Huszita Biblia volt a XVI. században.
- g) Hunyadi János és Újlaki Miklós egyszerre nyerte el az erdélyi vajda méltóságot.
- ~~h)~~ A fekete sereg a Szózatban Mátyás „bús” hadaként szerepel..

összesen 8 pont

8. feladat

- a) A) Zách Felicián merénylete
- b) B) Aversa ostroma vagy I.Lajos megsebesülése Aversa ostromakor vagy I. Lajos második nápolyi hadjárata
- c) C) Konstantinápoly (Bizánc) elfoglalása (1453)

összesen 3 pont

9. feladat

- a) 1) (Zólyom) - I. Lajos tartózkodási helye
- b) 6) (Diósgyőr) - I. Lajos tartózkodási helye
- c) 2) (Nagyszombat) - tárnoki város
- d) 5) (Kassa) - tárnoki város
- e) 9) (Pozsony) - tárnoki város
- f) 10) Bártfa) - tárnoki város
- g) 3) (Nagyszeben) - szász város
- h) 7) (Brassó) - szász város
- i) 4) (Rozgony) - csatahelyszín
- j) 8) (Szentimre) – csatahelyszín

I. Lajos tartózkodási helyei:

1	6
---	---

Tárnoki városok:

2	5	9	10
---	---	---	----

Szász városok:

3	7
---	---

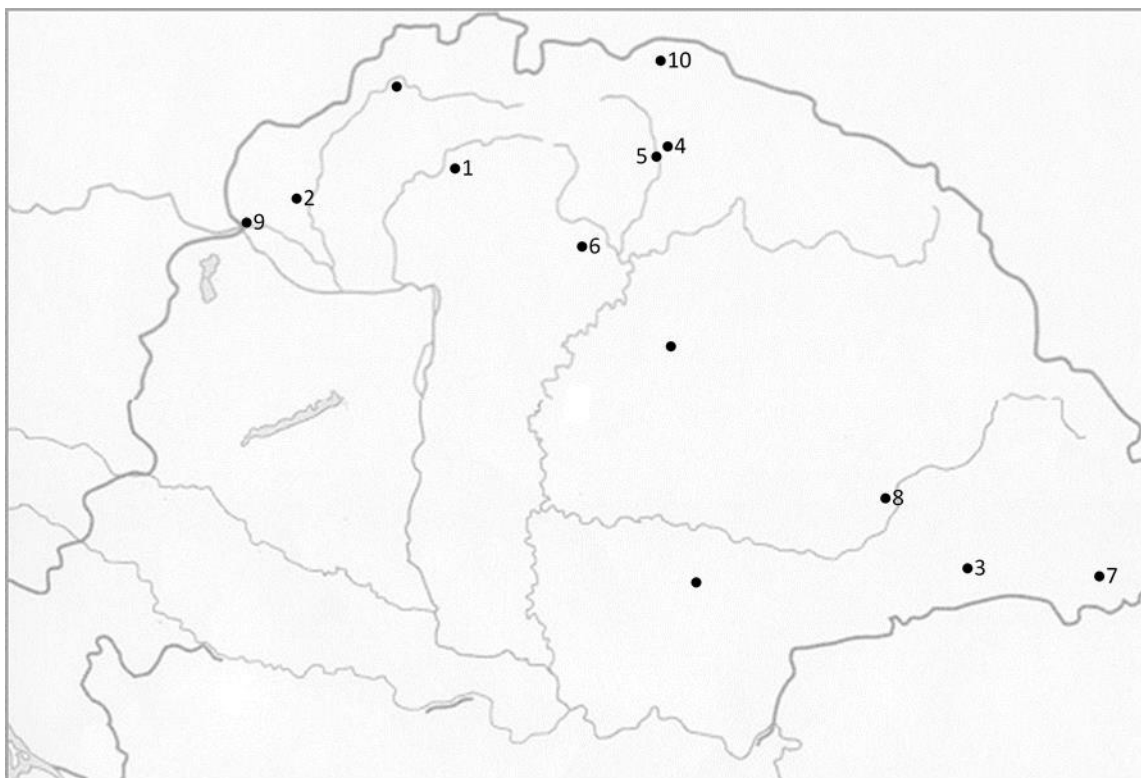
Csatahelyszínek:

4	8
---	---

összesen 10 pont

10. feladat

- a) 1) (Zólyom) jelölése
- b) 2) (Nagyszombat) jelölése
- c) 3) (Nagyszeben) jelölése
- d) 4) (Rozgony) jelölése
- e) 5) (Kassa) jelölése
- f) 6) (Diósgyőr) jelölése
- g) 7) (Brassó) jelölése
- h) 8) (Szentimre) jelölése
- i) 9) (Pozsony) jelölése
- j) 10) (Bártfa) jelölése

összesen 10 pont

- a) Hogy szólították az országos tisztségeket betöltő személyeket?
 A) méltóságos B) nagyságos C) tekintetes
- b) Hol éltek bencés szerzetesek?
 A) Garamszentbenedeken B) Göncön C) Városlődön
- c) Mekkora volt a kapudó mértéke?
 A) 15 dénár B) 18 dénár C) 20 dénár
- d) Kik szerezték a föld alól vagyonukat?
 A) a Lőcseiek B) a Fuggerek C) a Thurzók
- e) Melyik párosítás nem helyes?
 A) Fehérvár – Szent László B) Újlak - Kapisztrán János C) Hunyadi János - Gyulafehérvár
- f) Kik éltek a székeknek nevezett közigazgatási egységekben?
 A) szászok B) vlachok C) kunok
- g) Hol játszódtott a XIV. századi Szent-györgyi családból való Sebes és Péter története?
 A) Szerdahelyen B) Csütörtökhelyen C) Szombathelyen
- h) Miből szedték a kilencedet?
 A) a terményből B) élő állatból C) borból
- i) Ki volt Szulejmán szultán elődje?
 A) I. Bajazid B) II. Murád C) I. Szelim

d),f) ítemek: Csak akkor megoldottak, ha mindkét betűjelet bekarikázta a versenyző.

összesen 9 pont

Kötelező elemek:

- a) Térben elhelyezi a versenyző a témát: Magyarország vagy Magyar Királyság
- b) Időben elhelyezi a versenyző a témát: 1308 -1437
- c) Megszerkesztettség (a bekezdések jelöltek.)
- d) Helyesírás (nincs durva helyesírási hiba, a hibák száma legfeljebb 4-5 db.)

Forráshasználat, következtetések levonása:

- e) Az 1335-ös visegrádi királytalálkozón a magyar a lengyel és a cseh király megállapodott abban, hogy külső támadás esetén segítik egymást.
- f) I. Lajos hadjáratokat indított Nápolyba öccse halála miatt, ill. a nápolyi trón megszerzéséért.
- g) I. Lajos balkáni háborúi eredményeképpen (átmenetileg) hűbéres állammá vált Bosznia, Szerbia, Moldva és Havasalföld.
- h) 1370-ben I. Lajos elfoglalta a lengyel trónt.
- i) Zsigmond 1396-ban nemzetközi had élén támadó hadjáratra indult a török ellen, de Nikápolynál vereséget szenvedett.
- j) Hiába ostromolta Zsigmond 1428-ban Galambóc várát is, nem tudta visszafoglalni a töröktől.
- k) A katonai kudarcokból okulva felismerte Zsigmond, hogy tartós védelemre kell berendezkedni.
- l) Zsigmond sikerrel szervezte át az ország védelmét a déli végvári vonal kiépítésével.
- m) Zsigmond megszerezte a cseh királyi (1419) és a német-római császári (1433) címet.
- n) 1414-ben zsinatot hívott össze Zsigmond Konstanz városába az egyházzszakadás megszüntetésére.
- o) A konstanzi zsinat eretneknek minősítette és máglyahalálra ítélte Husz Jánost.
- p) Zsigmond a husziták ellen kereszties hadjáratot folytatott.

Lehetséges tartalmi elemek:

- q) I. Károly biztosította idősebbik fia (Lajos) számára a lengyel trónt.
- r) I. Lajos lengyel királlyá koronázásával a két ország között perszonálunió jött létre.
- s) A nápolyi hadjáratokban I. Lajos ugyan legyőzte ellenfeleit, de a nápolyi trónt nem tudta megtartani.
- t) I. Lajos visszaszerezte Velencétől Dalmáciát.
- u) A Balkánon I. Lajos megütközött a törökökkel is.
- v) A védelem erősítése céljából Zsigmond létrehozta a telekkatonaságot, a nemeseknek minden 20 (később 33) jobbágytelek után ki kellett állítaniuk egy könnyűlovas katonát.

Minden tartalmilag helyes válasz elfogadható!

Egyéb lehetséges tartalmi elemek:

Károly Róbert sikertelen hadjáratot vezetett Havasalföld ellen.

A visegrádi királytalálkozón megállapodtak a Bécset elkerülő kereskedelmi útvonal kiépítésében.

összesen 22 pont

Elérhető maximális pontszám: 100 pont